

VADÍ • NEVADÍ

aneb Nejsme všichni stejní

Milí dospělí,

s respektem navazujeme na skvělou původní hru Taťány le Moigne a předkládáme vám její novou generaci. Hra, kterou držíte v ruce, přináší řadu novinek:

- *mezi situace, ve kterých děti musí vědět, jak se chovat, dnes patří již i oblast mobilních telefonů a tabletů – staly se nepopiratelnou součástí dětského světa,*
- *novými ilustracemi a úpravou některých původních otázek chceme podtrhnout hravost a interaktivitu hry.*

HODNOTY – KOMPAS PRO ŽIVOT

Situace, se kterými se děti v nové generaci hry *Vadí, Nevadí* setkávají, navazují na situace ze hry *Nešťourej se v nose*. Posouváme se s dětmi **od pravidel ohleduplného chování k principům**, které jsou jejich bytostným předpokladem: **respekt k druhému, otevřenost, odpovědnost, ale i zdravé sebevědomí.**

Nešťourej se v nose je určeno dětem od 4 let, s *Vadí, Nevadí* se obracíme k předškolním a školním dětem. Zažívají totiž především v dětském kolektivu složitější okamžiky. Přirozeně se mezi sebou porovnávají a více vnímají rozdíly v chování, v životním stylu i v otázce materiálního komfortu svých rodin. Musí si samy poradit v řadě náročných situací: **vyhodnotit je, udělat si na ně vlastní názor a pak se podle něj zachovat.** Někdy to vyžaduje i nemalou dávku odvahy: zastat se kamaráda, k němuž se jiní nechovají hezky, či dokázat obhájit svůj názor nebo zvyklosti své rodiny, jež se mohou oproti většině lišit.

Konzultace s desítkami pedagogů mateřských a základních škol při výběru témat hry opět potvrdily, jak důležité pro děti je, abychom je my, rodiče, naučili dobře vnímat základní životní hodnoty. Ty jsou totiž **kompasem, který nám pomůže ve složitějších situacích samostatně vyhodnotit, jak se zachovat.**

Je-li to třeba (například pokud jiné děti mně či druhému jakoukoliv formou ubližují), **dává nám tento kompas i motivaci najít v sobě odvahu a hodnoty chránit**. Výchova k hodnotám, resp. na hodnotách postavená, je **klíčovým úkolem nás, rodičů**. Ve 21. století to platí o to více, o co se dnešní svět zdá být právě v hodnotách rozbředlý.

JAK HRÁT HRAVĚ

- **uzpůsobujte hru:** přizpůsobte ji věku dítěte, jeho náladě a času, který na hru máte. Nemusíte vždy hrát se všemi kartičkami. Nemusíte vždy hrát jako soutěž: máte-li jen chvilku, vezměte si pár kartiček a místo soutěžení si o situacích povídejte;
- **nechte dítě co nejvíc mluvit:** nechte ho popsat situaci, ptejte se ho otevřenými otázkami, co si o situaci myslí, nechte ho navrhnout řešení, diskutujte o jeho návrhu a o tom, jak by se daná situace měla řešit. Ptejte se ho na jeho vlastní zkušenosti (ze školky, ze života rodiny, z výletů či z jiných dětských kolektivů...), co se mu v podobných situacích líbilo, co ne, kdo se jak zachoval;
- **dotvářejte hru:** nemusíte vždy hrát jen způsobem, který navrhujeme (dvojice otázka – odpověď). Můžete si povídat příběhy: každá situace je svým způsobem mini příběh, stačí jej rozvinout. S většími dětmi můžete zkusit vybrat třeba tři či čtyři situace a vytvořit z nich delší příběh;
- **prožijte hru:** máte-li odvahu, odložte kartičky a vstupte přímo do rolí. Můžete si se svými dětmi zkusit některé situace zahrát. Ve cvičných situacích chyba nevádí, naopak. Hra vytváří pro dítě bezpečné prostředí k učení. Hra totiž skončí, případná chyba zmizí a zůstane zkušenost. Ve hře si dítě může vhodnou reakci vyzkoušet a osvojit. O to snadněji pak zvládne situace ve skutečném životě.

NÁŠ TIP

Spojte dohromady hru *Vadí, nevádí* s hrou *Nešťourej se u nose* nebo je jakkoliv promíchejte. Navazují na sebe nejen postavami, ale především tématem hodnot. Ty jsou na pozadí situací, v nichž se děti z obou her ocitají. Můžete se tak s dětmi zaměřit na určitá témata (ohleduplné chování v dětském kolektivu, život s moderními technologiemi...) nebo naopak na životní příběhy hlavních postav obou her. Takto si také připravíte hru, v níž mohou mít otázky odpovídající svému věku mladší i starší děti.

